

OBSAH

1. Automatická transkripčia historických rukopisných textov.....	2
2. Cirkevné dejiny Slovenska.....	4
3. Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí.....	6
4. Dejiny slovenského dejepisectva.....	8
5. Dejiny správy.....	10
6. Dejiny svetového dejepisectva.....	12
7. Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov.....	14
8. Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989.....	16
9. Historická demografia.....	19
10. Historická geografia.....	21
11. Historické knižnice - výskum a spracovanie.....	23
12. Hospodárske dejiny Slovenska.....	25
13. Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku.....	27
14. Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana.....	29
15. Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín.....	31
16. Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska.....	33
17. Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí.....	35
18. Moderné trendy vo výučbe dejepisu.....	38
19. Propedeutika diplomovej práce.....	40
20. Sociálne dejiny Slovenska.....	42
21. Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí.....	44
22. Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku.....	46
23. Základy archivistiky a archívna prax.....	48
24. Základy múzejnej pedagogiky.....	50
25. Základy paleografie.....	52
26. Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou.....	54

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-220	Názov predmetu: Automatická transkripcia historických rukopisných textov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Splnenie a zhodnotenie úloh vyplývajúcich s prácou v Transkribuse: - digitalizácia historického rukopisu a jeho nahratie do platformy Transkribus (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - segmentácia historického rukopisu v Transkribuse (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - prepis historického rukopisu pre tvorbu modelu automatickej transkripcie (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov) - vytvorenie výstupu transkribovaného textu historického rukopisu (študent získa za splnenie úlohy maximálne 25 bodov)	
b) záverečné hodnotenie: Len na základe priebežného hodnotenia: vyhodnotenie súčtu bodov získaných za splnené úlohy v rámci priebežného hodnotenia (maximálny počet bodov 100).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi s metódami automatickej transkripcie historických rukopisných textov. Osvojí si postup čítania a transliterácie rukopisu. Ovláda prostredie platformy Transkribus využívajúcej technológie neural engine. Dokáže segmentovať digitalizovaný rukopisný text pre potreby automatickej transkripcie. Vie vytvoriť model pre automatickú transkripciu historického rukopisného textu. Nadobudnuté zručnosti a znalosti využije pri práci s archívnym prameňom, z ktorého vytvorí digitalizovaný, editovateľný výstup, na ktorý môže aplikovať metódy práce s historickým prameňom.	
Stručná osnova predmetu: Digitalizácia historického rukopisného textu. Platforma Transkribus a jeho funkcionality. Nahrávanie digitalizovaného prameňa do Transkribusu. Segmentácia súvislého historického rukopisného textu v Transkribuse. Segmentácia historického rukopisného textu v podobe tabuliek.	

Prepis historického rukopisného textu - postup a pravidlá prepisu. Vzťah medzi transliteráciou, transkripciou a edíciou. Tvorba modelu pre HTR+. Vytvorenie výstupov z transkribovaného historického rukopisného textu a možnosti ich využitia. Prezentácia transkribovaných textov: Transkribus Lite.

Odporúčaná literatúra:

KATUŠČÁK, Dušan. Digital humanities a automatická transkripcia rukopisných textov. In. ITlib: Informačné Technológie a Knižnice, 2020, roč. 24, č. 1, s. 6 – 16. ISSN 1335-793X.

MUEHLBERGER, Guenter et al.: Transforming scholarship in the archives through handwritten text recognition: Transkribus as a case study. In Journal of Documentation, 2019, roč. 75, č. 5, s. 954-976.

NAGY, Imrich: Možnosti aplikácie metódy digitálnej transkripcie historických rukopisných textov pri prístupňovaní archívnych fondov. In Slovenská archivistika, 2021, roč. 51, č. 2, s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 120 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.06.2022

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-110	Názov predmetu: Cirkevné dejiny Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a priebežného hodnotenia: kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: 1. aktívna účasť na seminárnych hodinách (0 – 30 bodov), 2. príprava seminárnej práce (0 – 35 bodov), 3. prezentácia a obhajoba seminárnej práce (0 – 35 bodov). b) záverečné hodnotenie: Len priebežné hodnotenie.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent kurzu: 1. použije najnovšiu domácu aj zahraničnú odbornú literatúru a pramenné edície, 2. je schopný analyzovať historické, kultúrne a ideologické fenomény v príslušnom historickom období a ich dopad na kresťanstvo na území Slovenska, 3. aplikuje metodológiu historickej vedy na oblasť cirkevných dejín, 4. posúdi a hodnotí historiografiu cirkevných dejín v kontexte dejín Slovenska, 5. vytvorí samostatnú prácu skúmajúcu zvolený problém z dejín kresťanstva na Slovensku a prezentáciu, v ktorej predstaví a obháji základné postuláty svojho výskumu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Tradície a súčasný stav cirkevno-historického výskumu na Slovensku. 2. Počiatky kresťanstva na strednom Dunaji. 3. Kresťanstvo na Veľkej Morave. 4. Vývoj cirkevnej organizácie v stredovekom Uhorsku. 5. Rehole a kláštory v stredovekom Uhorsku. 6. Humanizmus a renesancia na území Slovenska. 7. Počiatky reformácie na území Slovenska. 8. Politické a kultúrne dopady reformácie na území Slovenska.	

9. Katolícka obnova a jej prejavy na území Slovenska.
10. Cirkvi a náboženský život na území Slovenska v novoveku.
11. Cirkvi a školstvo na území Slovenska v novoveku.
12. Rehole na území Slovenska v novoveku.

Odporúčaná literatúra:

1. BUCKO, V.: Mikuláš Oláh a jeho doba. Bratislava, 1940.
2. Cirkve 19. a 20. stoloetí ve slovenské a české historiografie. Ed. P. Mačala, P. Marek, J. Hanuš. Brno : CDK, 2010.
3. KOHÚTOVÁ, M. (ed.): Kresťanstvo v dejinách Slovenska. Bratislava : HÚ SAV, 2003.
4. KÓNYA, P. (ed.): Leonard Stöckel a reformácia v strednej Európe. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2011.
5. KOŽIAK, R., MÚCSKA, V. (eds.): Rehole a kláštory v stredoveku. Bratislava : Chronos, 2002.
6. KOWALSKÁ, E.: Evanjelické a.v. spoločenstvo v 18. storočí. Hlavné problémy jeho vývoja a fungovania v spoločnosti. Bratislava : Veda, 2001.
7. LOPATKOVÁ, Z.: Cirkevné dejiny stredovekého Slovenska. Trnava : Trnavská univerzita, 2013.
8. NAGY, I.: Erazmus Rotterdamský a jeho svet : úvahy o dobe, človeku a spoločnosti 16. storočia. Kraków : Spolok Slovákov v Poľsku, 2012.
9. Studia archaeologica Slovaca mediaevalia, III-IV, 2000-2001 (monotematické číslo „Korene európskej civilizácie“).
10. VESELÝ, D.: Dejiny kresťanstva a reformácie na Slovensku. Liptovský Mikuláš, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (S): 26 hod. (0/2);

samoštúdium (lektúra odbornej literatúry): 64 hod.;

príprava seminárnej práce: 50 hod.;

príprava prezentácie a obhajoby seminárnej práce: 10 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD., doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-213	Názov predmetu: Dejiny a historiografia zahraničných Slovákov v 19. a 20. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti počas semestra navštevujú semináre, na ktorých získajú základnú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a doporučenej literatúry. Hodnotenie sa realizuje na základe písomného vedomostného testu v 7. týždni a záverečnej eseje v 13. týždni. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Písomný vedomostný test v 7. týždni: 0-40 bodov. Záverečná esej v 13. týždni: 0-60 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. pozná historické súvislosti vzniku slovenských komunít v zahraničí, 2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať osobitosti jednotlivých komunít, etnokultúrne zmeny a ich odraz v historickej spisbe počas konkrétnych období, 3. konštruktívne hodnotí a vyberá relevantné výstupy historiografie zahraničných Slovákov, 4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, 5. je schopný aplikovať osvojené poznatky, zručnosti a spôsobilosti pri riešení vlastnej témy zadanej práce.	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie pojmov „zahraniční Slováci“, „krajania“, „Dolná zem“ a „historiografia zahraničných Slovákov“. Fenomén migrácie s vytváraním enkláv a diaspór. Príčiny sťahovania Slovákov na Dolnú zem. Formovanie slovenských komunít na Dolnej zemi a v Zámorí v reflexii súdobej historiografie. Problémy, špecifiká a obrazy kultúrnych zmien v krajanských komunitách. Problematika asimilácie v literatúre. Formy historickej pamäti a významné osobnosti historiografie v slovenskom zahraničí.	
Odporúčaná literatúra: • BIELIK, F. a kol.: Slováci vo svete II. Martin, 1980.	

- BOTÍK, J.: Slováci v argentínskom Chacu (Historický a etnokultúrny vývin pestovateľov bavlny). Bratislava, 2002.
- BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska (K problematike etnicity, etnickej identity, multietnického Slovenska a zahraničných Slovákov). Bratislava, 2007.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v 19. storočí. Békéscsaba, 2010.
- KMEŤ, M.: Historiografia dolnozemsých Slovákov v prvej polovici 20. storočia. Krakov, 2013.
- KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemsých Slovákov 1. Nadlak, 2012.
- KMEŤ, M.: Dolná zem v znamení červenej hviezdy. Nadlak, 2019.
- KUČEROVÁ, K.: Slováci v Chorvátsku. Martin, 2005.
- SIRÁCKY, J. a kol.: Slováci vo svete I. Martin, 1980

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Spolu: 150 hodín, z toho:
kombinované štúdium (S): 30 hodín,
samostatné štúdium: 120 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-109	Názov predmetu: Dejiny slovenského dejepisectva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. návšteva kurzov a príprava na ne: max. 20 bodov 2. príprava a uznanie záverečnej písomnej práce na vybranú tému: max. 25 bodov 3. absolvovanie záverečného testu z problematiky dejín slovenského dejepisectva: max. 55 bodov Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Hodnotenie aktivít vybraných študentov na každom kurze. b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva zo skúšky, ktorá sa skladá z: 1. písomnej práce na historiografickú tému, ktorú si zvolí študent a schváli mu ju vyučujúci, 2. písomného testu.	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent získa ucelený obraz o najdôležitejších stránkach vývinu slovenskej historiografie a o jeho faktoroch a zlomových bodoch od ich počiatkov po súčasnosť. 2. Nadobudne obraz o základných metodologických prístupoch a limitoch, historiografických smeroch v rôznych fázach vývinu historiografie, o jej osobnostiach, prelomových dielach, inštitúciách. 3. Získané vedomosti mu pomôžu korektnejšie postrehnúť podstatné znaky dlhodobého kultúrneho, ideového a duchovného vývinu v slovenskom kultúrnom prostredí. 4. Absolvent predmetu je schopný uplatniť nadobudnuté historiografické vedomosti pri spracovaní svojej magisterskej práce.	
Stručná osnova predmetu: 1. Príklady diel s historickými znakmi v predveľkomoravskom a veľkomoravskom období. 2. Historické žánre a spisba v období uhorského stredoveku. 3. Humanistická historiografia na Slovensku a v Uhorsku. 4. Baroková historiografia, barokový slavizmus a uhorská kritická historická škola. 5. Osvietenská historiografia a začiatok slovenskej národnej historiografie.	

6. Úloha romantickej historiografie pri kultivovaní historickej pamäti a celkovo v národnoemancipačnom procese Slovákov.
7. Slovenská historiografia 2. polovice 19. storočia - medzi konceptom tzv. slovenského historického práva a tisícročného útlaku.
8. Kultivácia a modernizácia historiografie v 2. polovici 19. storočia (inštitúcie, periodiká, pozitívizmus, regionalizmus).
9. Prudký vzostup a limity slovenskej historiografie v 20. - 40. rokoch 20. storočia.
10. Najvýznamnejší historici a historické práce v 20. storočí.
11. Rozporuplnosť slovenskej historiografie v 2. polovici 20. storočia, marxistické limity a podnety, obmedzený interpretačný priestor, vulgarizačné prvky, kvantitatívny vzostup.
12. Súčasná slovenská historiografia, jej medzinárodný rozmer a antropologizácia.

Odporúčaná literatúra:

1. KUTNAR, F. – MAREK, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Praha: Lidové nakladatelství, 1997.
2. HAVRILA, M. - OTČENÁŠOVÁ, S. (eds.): Historiografia na Slovensku v kontexte spoločenského vývinu v 19. a 20. storočí. Prešov: Universum, 2009.
3. HORVÁTH, P.: Počiatky slovenskej historiografie. In: Historický časopis, 30, 1982, s. 859 - 877.
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (1. časť). In: Historický časopis, 31, 1983, s. 85 - 110.
4. HORVÁTH, P.: Slovenská historiografia v období pred národným obrozením (2. časť). In: Historický časopis, 31, 1983, s. 231 - 250.
5. TIBENSKÝ, J.: Slovenská historiografia v období slovenského národného obrodzenia (1780 – 1830). In: Historický časopis, 28, 1980, s. 531- 553.
6. Historik Daniel Rapant. Život a dielo. Zost. R. Marsina. Martin: Matica slovenská 1998.
7. HUDEK, A.: Najpolitickéjšia veda. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009.
8. KOVÁČ, D.: Spoločnosť a historiografia. Bratislava: Historický ústav SAV, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

1. návšteva kurzu a aktivita na nich: 26 hodín,
2. samoštúdium počas semestra v rámci prípravy na kurz: 26 hodín,
3. vypracovanie písomnej práce ako jednej časti skúšky - 44 hodín,
4. príprava na písomný test: 54 hodín.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
16.22	32.43	18.92	10.81	8.11	0.0	13.51

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-105	Názov predmetu: Dejiny správy
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách. Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy. Záverečný písomný test. Výsledné hodnotenie vznikne spriemerovaním priebežného a záverečného hodnotenia. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Odprezentovanie schémy spracovaného problému z oblasti dejín správy podľa vlastného výberu v priebehu semestra: 50 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomný test: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent získa prehľad o vývoji správy a správnych mechanizmov v dejinnom vývoji našej spoločnosti. Je schopný vytvoriť názornú schému problému z oblasti dejín správy. Pozná základnú terminológiu z oblasti dejín správy. Pozná význam štúdia dejín správy pre prácu s archívnymi fondami v archívoch na Slovensku a v zahraničí.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do problematiky. Prvé štátne útvary a ich správa, Nitrianske kniežatstvo, Veľká Morava. Správa Uhorského kráľovstva, ústredné inštitúcie, komitáty, stolice, mestá a mestečká, dediny v období stredoveku. Cirkevná správa v stredoveku. Rakúska ríšska správa. Uhorská krajinská správa, ústredné orgány, stolice, jozefínske stolice, slobodné kráľovské mestá, zemepanské mestá a mestečká, dediny v období novoveku. Turecká okupačná správa. Cirkevná správa v novoveku. Vývoj správy Uhorska v rokoch 1848 – 1918. Dištrikty a župy za neoabsolutizmu. Ústavné provizorium. Reformy župnej a mestskej správy po vyrovnaní. Municípiá, slúžnovské okresy, mestá so zriadeným magistrátom, obce a ich administratívny systém v období dualizmu. Dejiny verejnej správy v 1. ČSR. Dejiny verejnej správy v Slovenskej republike (1939-1945). Dejiny verejnej správy na Slovensku po roku 1945.	

Odporúčaná literatúra:

MARSINA, R. (ed.): Vývoj správy miest na Slovensku. Martin : Osveta, 1984.
 RÁBIK, V. a i.: Vývoj cirkevnej správy na Slovensku. Krakov, 2010.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska I : Od počiatkov do roku 1526. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska II : Od roku 1526 do roku 1848. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Prehľad dejín verejnej správy na území Slovenska III : Od roku 1848 do roku 1918. Bratislava : Metodické centrum, 1996.
 SOKOLOVSKÝ, L.: Správa stredovekej dediny na Slovensku. Bratislava : AEP, 2002.
 STIPTA, I.: Dejiny súdnej moci v Uhorsku do roku 1918. Košice, 2004.
 ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
 JANAS, K.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Trenčín : Trenčianska univerzita, 2008.
 SCHELLE, K.: Vývoj správy v predválečnom Československu I. Brno, 1991.
 Slovensko v Československu 1918 - 1939. Bratislava : VEDA, 2004.
 ŠUTAJ, Š.: Dejiny verejnej správy na Slovensku. Košice : UPJŠ, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 120 hodín

Kombinované štúdium (prednášky, semináre, konzultácie): 40 hodín

Samoštúdium a príprava prezentácie: 40 hodín

Samoštúdium a príprava na záverečný písomný test: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
23.81	38.1	23.81	4.76	9.52	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD., doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., doc. PhDr. Marek Syrný, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD., Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.11.2021**Schválil:** doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-108	Názov predmetu: Dejiny svetového dejepisectva
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie záverečného písomného testu (0-40 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-60 bodov). Študent má právo na jeden opravný termín písomného testu a po jeho absolvovaní na jeden opravný termín ústnej skúšky. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Písomný test a ústna skúška.	
Výsledky vzdelávania:	
Stručná osnova predmetu: 1. Predmet dejín dejepisectva a ich miesto v systéme historickej vedy. 2. Základné vývojové línie antického dejepisectva. 3. Dejepisectvo ako súčasť stredovekého písomníctva. 4. Revolučný prínos renesančného a humanistického dejepisectva. 5. Predstavitelia osvietenieckého dejepisectva a novovekej filozofie dejín (Voltaire, Herder, Kant, Hegel, Marx). 6. Nemecké, francúzske a anglické dejepisectvo v 19.storočí. 7. Škola Annales, biefeldská škola, feministická história. 8. Postmoderná výzva a mikrohistória.	
Odporúčaná literatúra: 1. BENEŠ, Zdeněk: Historický text a historická kultura. Praha : Karolinum, 1995. 2. BLÁHOVÁ, Marie: Dějepisectví latinského středověku. In: Kultura středověku. Ed. P. Spunar. Praha : Academia, 1995, s. 135-160. 3. BURIAN, J. - LISOVÝ I. - PSÍK, R.: Úvod do dějepisectví antického starověku. Ostrava : Ostravská univerzita, 2007. 4. BURKE, P.: Francouzská revoluce v dějepisectví. Praha : Lidové noviny, 2004. 5. JANOVSKEJ, J.: Stručný nástin vývojových směrů dějepisectví od počátků do poloviny 18. století. Praha, 1993.	

6. KOŽIAK, R.-ŠUCH, J. - ZELENÁK, E.: Kapitoly zo súčasnej filozofie dejín. Bratislava : Chronos, 2009.
7. MAREK, J.: O historismu a dějepisectví. Praha : Academia, 1992.
8. IGGERS, G.G.: Dějepisectví ve 20. století. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2002.
9. ŠUCH, J.: Problém zmyslu dejín a histórie v druhej polovici 20. storočia. Banská Bystrica : FHV UMB, 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kontaktné hodiny - prednáška: 26 hod. (2/0);

príprava na záverečný písomný test: 56 hodín;

príprava na záverečnú ústnu skúšku: 68 hodín.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 48

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
18.75	41.67	22.92	8.33	6.25	0.0	2.08

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., doc. PhDr. Juraj Šuch, PhD., PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-219	Názov predmetu: Digitalizácia a sprístupnenie historických prameňov
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: a) priebežné hodnotenie: na základe konkrétnych a preukázaných aktivít v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: vypracovanie a prezentácia metadát konkrétnych historických prameňov (písomné, obrazové, kartografické) (50 bodov) Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Na základe konkrétnych a preukázaných aktivít realizovaných v priebehu semestra (50 bodov) b) záverečné hodnotenie: Na základe záverečnej prezentácie zdigitalizovaných dokumentov a vypracovaných metadát konkrétnych historických prameňov (50 bodov)	
Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí zručnosti pri práci s historickými prameňmi (písomné, obrazové, kartografické), s tímovou projektovou prácou, s digitalizáciou a odborným popisom digitalizovaných dokumentov. Nadobudne poznatky o tvorbe a štruktúre pramenných databáz. Výsledkom bude aktívne zapojenie študentov do výskumných projektov členov katedry.	
Stručná osnova predmetu: Historické pramene a ich delenie, spôsoby spracovania a sprístupnenia. Digitalizácia vybraných druhov prameňov, hlavne písomné, obrazové a kartografické. Spracovanie metadát, ich kontrola a sprístupnenie na webových stránkach. Práca s databázami a katalógmi digitalizovaných prameňov. Vyhľadávanie, datovanie, interpretácia a citovanie digitalizovaných dokumentov.	
Odporúčaná literatúra: www.pammap.sk ; www.hungaricana.hu ; www.slovakiana.sk ; www.monasterium.net ;	

www.digitale-edition.at;

BIRNBAUM, David J. - BONDE, Sheila - KESTEMONT, Mike: The Digital Middle Ages: An Introduction. In: Speculum. Vol. 92, No. S1, 2017, s. 1-38. Dostupné na: <https://www.journals.uchicago.edu/doi/full/10.1086/694236>;

CSIBA, Balázs: Publikovanie stredovekých listín v Maďarsku a súčasný stav maďarskej diplomatiky. In: Slovenská archivistika. roč. 51, č. 1, 2021, s. 11-26. Dostupné na: <https://www.minv.sk/?slovenska-archivistika-1>;

LABANC, Peter: Corpus Toponymicum Slovaciae Medievalis (CTMS). On-line databáza stredovekého toponymického materiálu a jej potenciál pri onomastickom a jazykovednom výskume. In: Konvergenzie a divergenzie v propriálnej sfére. 20. slovenská onomastická konferencia. eds. Alexandra Chomová - Jaromír Krško - Iveta Valentová, Bratislava : Veda, 2019, s. 277-292. Dostupné na: <https://www.juls.savba.sk/konvergenzie.html>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín;

seminár: 26 hod.;

konzultácie: 4 hod.;

príprava aktivít: 60 hod.;

realizácia aktivít: 60 hod.;

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lit-123	Názov predmetu: Generačná a rodinná pamäť v literatúre po roku 1989
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú na základe štúdia odbornej literatúry a lektúry literárnych textov prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0 – 80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný kriticky posúdiť variujúce teoretické prístupy a koncepčné odlišnosti v rôznych modeloch kolektívnej pamäti. Je schopný transformovať teoretické poznatky získané štúdiom konceptov generačnej a rodinnej pamäti do samostatnej tvorivej práce s umeleckým textom. V umeleckom diele dokáže identifikovať prejavy kultúry spomínania a vnímať ich v širších vzťahových súvislostiach. Dokáže vyhodnotiť osobitosti rôznych prístupov k literárnemu sprítomneniu minulosti. Rozpozná prejavy tabuizovania minulosti v rodinnej pamäti. Vytvorí seminárnu prácu, v ktorej efektívne aplikuje komponenty teoretického myslenia a primeraným spôsobom spracuje vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie pojmov individuálna pamäť, komunikatívna pamäť, rodinná pamäť, generačná pamäť. Mannheimov koncept generácií. Pamäť – trauma – generácia. Kultúrna trauma. Verejný a rodinný diskurz. Historiografia a literárna fikcia. Biografické naratívy. Autobiografia. Memoárová literatúra. Generačné romány. Nemecké naratívy obete. Asymetria pamäti páchatel'ov a pamäti obetí. Stratégie vytesnenia. Tabuizovanie a odtabuizovanie rodinnej pamäti. Generačná/rodinná pamäť a nacizmus. Generácia 68. Generačná pamäť a komunistický režim. Generačná pamäť a 1989.	
Odporúčaná literatúra:	

ASSMANN, A.: Das neue Unbehagen an der Erinnerungskultur. München: Beck, 2013.

ASSMANN, A.: Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik. München : Verlag C. H. Beck, 2006.

BATTHYANY, S.: Čo to má spoločné so mnou? Zločin z marca 1943. Príbeh mojej rodiny. Žilina : Absynt, 2019.

BRUSSIG, T.: Na dolnom konci Slnecnej ulice. Bratislava : Drewo a srd, 2007.

ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin ; New York : Walter de Gruyter, 2008.

ESTERHÁZY, P.: Opravené vydanie. Príloha k Harmonii caelestis. Bratislava : Kalligram, 2006.

GÁL, F. (ed.): Mojich tridsať rokov. Bratislava : Artforum, 2019.

GRASS, G.: Jako rak. Brno : Atlantis, 2005.

KLIMÁČEK, V.: Námestie kozmonautov (generácia IO). Levice: Koloman Kertész Bagala, LCA Publishers Group, 2007.

KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.

MANNHEIM, K. Problém generací. In: Sociální studia, Vol 4, No 1–2, 2007. S. 11 – 44.

MARADA, R.: Paměť, trauma, generace. In Sociální studia. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 1–2 / 2007. S. 79 – 95.

MARENČIN, A.: Čo nevošlo do dejín. Bratislava : Marenčin PT, 2012.

MOLLER, S.: Familiengedächtnis und NS-Vergangenheit in Deutschland. Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung, 2014.

PETROWSKAJA, K.: Asi Ester. Bratislava : Premedia, 2015.

POLLACK, M.: Smrť v bunkri. Žilina : Absynt, 2017.

PÚČEK, J.: Med pamäti. Banská Bystrica : Laputa/Literárna bašta, 2018.

RANKOV, P.: Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). Bratislava : Kalligram, 2008.

SCHLINK, B.: Predčítač. Bratislava : Slovart, 2006.

SENFFT, A.: Bolestivé mlčanie. Bratislava: Premedia, 2019.

TIMM, U.: Na príkladu mého bratra. Praha : Doplněk, 2011.

TREICHEL, H.-U.: Stratený. Bratislava : Slovart, 2005.

UMLAUF, E.: Číslo na tvojom predlaktí je modré ako tvoje oči. Žilina : Absynt, 2018.

VRZGULOVÁ, M.: Rok 1968 v pamäti jednej generácie. In: LONDÁK, M. – SIKORA, S. a kol.: Rok 1968 a jeho miesto v našich dejinách. Bratislava: VEDA, 2009, s. 511–528.

WELZER, H. – MOLLEROVÁ, S. – TSCHUGGNALLOVÁ, K.: Můj děda nebyl nácek. Nacismus a holocaust v rodinné paměti. Praha : Argo, 2010.

ZEMANÍKOVÁ, N.: Generačné aspekty východonemeckej autobiografickej prózy po roku 1989. Kraków : Wydawnictwo Towarzystwa Słowaków w Polsce, 2016.

<https://spytajsaveasich.sk/89>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium: 26 hodín

lektúra primárnych literárnych textov: 24 hodín

analýza odborných textov: 35 hodín

príprava prezentácie: 20 hodín

príprava seminárnej práce: 45 hodín

Hodnotenie predmetov							
Nový predmet							
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vyučujúci: PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.							
Dátum poslednej zmeny: 26.06.2022							
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.							

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-121	Názov predmetu: Historická demografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na hodinách, vypracovanie seminárnej práce a úspešné absolvovanie písomnej skúšky. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Seminárna práca: 50 bodov b) záverečné hodnotenie: Písomná skúška: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent ovláda základnú terminológiu, pozná základnú literatúru a teoretické východiská (metódy a metodické postupy) disciplíny. Pozná demografické ukazovatele (základné, čiastkové, relatívne).	
Stručná osnova predmetu: Predmet výskumu a postavenie disciplíny v systéme vied. Terminológia. Základná literatúra. Pramene historicko-demografického výskumu (v rámci paleodemografie, predštatistického obdobia, protoštatistického obdobia a štatistického obdobia). Výskumné metódy disciplíny. Ukazovatele demografického výskumu. Faktory demografických zmien. Epidémie v dejinách ľudstva.	
Odporúčaná literatúra: KALIBOVÁ, Květa: Úvod do demografie. Praha : Karolinum, 2006; KOHÚTOVÁ, M.: Súčasný stav demografického bádania na Slovensku. In: Historický časopis, roč. 45, 1997, č. 1, s. 61-65; KOVÁR, Branislav - ZAJAC, Oliver - BENEDIKOVÁ, Lucia (eds.): Epidémie v dejinách. Bratislava : Premedia, 2020; LIVI BACCI, Massimo: Populace v evropské historii. Praha : NLN, 2003; MAUR, Eduard: Základy historickej demografie. Praha : SPN, 1978; REGINÁČOVÁ, Nikola: Úvod do historickej demografie. Košice : UPJŠ, 2015;	

TIŠLIAR, Pavol: K historickej demografii a demografickej histórii na Slovensku. In: Historická demografie, roč. 35, 2011, č. 2, s. 179-185.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín. Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín.

Príprava seminárnej práce: 60 hodín. Príprava na písomnú skúšku: 60 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-104	Názov predmetu: Historická geografia
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie skúšky zloženej z dvoch častí (písomnej a ústnej). Študenti počas semestra navštevujú prednášky, kde získajú orientáciu pre samostatné štúdium povinnej a odporúčenej literatúry. Po ukončení semestra absolvujú záverečnú skúšku. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
b) záverečné hodnotenie: Záverečná písomná skúška: 50 bodov Záverečná ústna skúška: 50 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná základnú terminológiu disciplíny, orientuje sa v pramennej základni a metódach historicko-geografického výskumu. Orientuje sa na historickej mape Uhorska. Pozná hlavné zásady tvorby rekonštrukčných historických máp.	
Stručná osnova predmetu: Historická geografia ako vedný odbor, charakteristika, vývoj, členenie, predstavitelia. Metódy a pramene historicko-geografického výskumu. Vybrané problémy z historickej fyzickej geografie Slovenska – Zmeny klímy a vegetácie v období postglaciálu. Vybrané problémy z historickej humánnej geografie Slovenska – Vývoj cestnej siete na Slovensku. Vybrané problémy z historickej politickej geografie Slovenska – Limes Romanus. Najstaršie štátne útvary na území Slovenska. Historicko-geografické aspekty vzniku a formovania Uhorského štátu. Vývoj hraníc Uhorska a Slovenska. Územno-správne členenie, terminológia, vývoj.	
Odporúčaná literatúra: Atlas krajiny Slovenskej republiky. Bratislava; Banská Bystrica, 2002. Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava, 1980. KLIMKO, J.: Vývoj územia Slovenska a utváranie jeho hraníc. Bratislava : Obzor, 1980. PRAVDA, J.: Stručný lexikón kartografie. Bratislava, 2003.	

SEMOTANOVÁ, E.: Historická geografie – zmizelý prostor a čas. In: Český časopis historický, 1995, č. 2.
 TOMEČEK, O.: Niekoľko poznámok k vývoju a aktuálnemu stavu historickogeografického výskumu na Slovensku. In: Historická geografie 34. Praha : Historický ústav AV ČR, 2007, s. 21-41.
 ŽUDEL, J.: Stolice na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1984.
 ŽUDEL, J.: Utváranie hraníc Slovenska. In: Slovenská archivistika, XXX, 1995, č. 2, s. 222-234.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
 slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
 Celková záťaž študenta: 120 hodín
 Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 40 hodín
 Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 40 hodín
 Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 40 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Oto Tomeček, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-218	Názov predmetu: Historické knižnice - výskum a spracovanie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia: kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Len na základe záverečného hodnotenia. b) záverečné hodnotenie: Písomná záverečná práca na tému vyplývajúcu z pridelených úloh v ŠVK v Banskej Bystrici, poprípade na tému vybranej historickej knižnice zistenej samostatným terénnym výskumom (napr. v mieste bydliska).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi so súborom základných tém dejín knižnej kultúry, s prihliadnutím na dejiny knižníc a regionálne príklady. Teoretické poznatky sa naučí aplikovať prostredníctvom pochopenia a využitia starých tlačí ako jedného z dôležitých prameňov v interdisciplinárnom výskume historických, umenovedných a knižničných vied. Získa prehľad o základných metódach spracovania starých tlačí a využitia dostupných tradičných a elektronických bibliografických produktov vo výskume. Spozná fungovanie správy historických knižných fondov. Praktické zručnosti si osvojí spoluprácou na aktuálnych úlohách Oddelenia výskumu a bibliografie ŠVK v Banskej Bystrici, poprípade vlastnou terénnou výskumnou prácou.	
Stručná osnova predmetu: Historické knižnice ako súčasť dejín knižnej kultúry. Kniha a jej cesta k čitateľovi (tlačiar a vydavateľia, knižný trh, vlastníci kníh). Ochrana a uchovávanie historických dokumentov (preventívna ochrana, reštaurovanie, digitalizácia). Staré tlače ako prameň historického výskumu (charakteristické znaky, špecifiká, ďalšie pramene výskumu – knižničné katalógy, korešpondencia). Možnosti a výsledky výskumu, výskumné pracoviská (retrospektívna bibliografia, databázy). Vlastný výskum na zvolenú tému (pasportizácia historických knižníc a knižných fondov v mieste bydliska)	

Odporúčaná literatúra:

Bibliothecae Slovacae: problematika práce so starými tlačami 1-3. Martin: Matica slovenská, 1990-1991.
BUKOVSKÝ, V. Ochrana knižničných fondov 1-2. Martin: SNK, 2006-2008.
BREZA, V. Tlačiarne na Slovensku 1477-1996. Bratislava: Univerzitná knižnica, 1997
CARRIÈRE, J. a U. ECO. Kniha sa jen tak nezabavíme. Praha: Argo, 2010.
Dejiny knižnej kultúry [elektronický zdroj].
DOMENOVÁ, M., ed. Knižnice, knihovníctvo a knižná kultúra v minulosti, súčasnosti a budúcnosti. Prešov: ŠVK, 2018.
DOMENOVÁ, M., ed. Z dejín knižnej kultúry východného Slovenska 1-4. Prešov: ŠVK, 2009-2013.
VOIT, P. Encyklopedie knihy. Praha: Libri, 2006.
HANAKOVIČ, Š. Dejiny Slovenskej národnej knižnice. Martin: SNK, 2013.
JANKOVIČ, Ľ. Exlibris a supralibros na Slovensku v 16.-19. Storočí. Martin: Matica slovenská, 2004.
Kniha: zborník pre problémy a dejiny knižnej kultúry na Slovensku. Martin: Matica slovenská, 1974-.
Knižnica [elektronický prameň]: časopis pre knihovníctvo. Martin: SNK, 2000-.
KOLLÁROVÁ, I. Slobodný vydavateľ, mysliaci čitateľ. Budmerice: Rak, 2013.
KOLLÁROVÁ, I. Tajne: nebezpečná myšlienka a netransparentnosť komunikačných sietí v čase nepokoja. Bratislava: Veda, 2020.
PASIAR, Š. Dejiny knižníc na Slovensku. Bratislava: SPN, 1977.
SABOV, P. Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku 1-4. Martin: SNK, 2001-2012. Studia Bibliographica Posoniensia. Bratislava: Univerzitná knižnica, 2006-.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín; samoštúdium: 115 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov:
2 hodiny

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-111	Názov predmetu: Hospodárske dejiny Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti absolvujú vstupnú prednášku a súčasne si pripravujú seminárnu prácu a prezentáciu na určenú tému seminára. Kredity budú udelené študentovi, ktorý získa minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminárnych hodinách: 0 - 10 bodov prezentácia seminárnej práce: 0 - 10 bodov Príprava seminárnej práce: 0 - 80 bodov b) záverečné hodnotenie: Len na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. je schopný osvojiť si ciele, metódy a terminológiu hospodárskych dejín, 2. orientuje sa v historiografii a tematickom členení hospodárskych dejín, 3. nadobudne základné poznatky o dejinách poľnohospodárstva, lesníctva, baníctva, hutníctva, dopravy, remesiel a obchodu v stredoveku a ranom novoveku, 4. zvládne komparáciu hospodárskych koncepcií v povojnovom politickom priestore, 5. spozná vnútorné a vonkajšie faktory determinujúce vznik koncepcie priemyselnej veľmoci, 6. rozpozna spoločné a zvláštne v realizácii kolektívizácie v ČSSR a v ZSSR,	
Stručná osnova predmetu: Vývoj foriem poľnohospodárstva. Rozvoj remesiel a obchodu. Činitele podmieňujúce rozvoj baníctva a hutníctva. Lesné hospodárstvo v stredoveku a na začiatku novoveku. Hospodárske využívanie vodných tokov. Hospodárske reformy vrcholného a neskorého stredoveku. Špecifika hospodárstva v ranom novoveku. Začiatky industrializácie Rakúsko-Uhorska. Hospodárske východiská Slovenska pri jeho začlenení do ČSR. Dosah politických a hospodárskych zmien na Slovensko v rokoch 1921 – 1923. Priebeh hospodárskych konjunktúr a kríz v období 1.	

ČSR a reštrukturalizácia priemyslu. Nová etapa industrializačného procesu na Slovensku v rokoch 1934 – 1938. Snahy slovenských národohospodárov a obmedzenie nemeckého vplyvu. Konjunktúra slovenského hospodárstva v rokoch 1939 – 1943 a jej hlavné príčiny. Hospodárske zabezpečenie SNP a chod ekonomiky na povstaleckom území. Stagnácia slovenského hospodárstva a jeho rozvrat nemeckými zložkami po porážke SNP. Trojsektorová ekonomika ČSR v rokoch 1945-1948. Konceptia priemyselnej veľmoci, povojnové pozemkové reformy a kolektivizácia.

Odporúčaná literatúra:

HOLEC, R.: Hospodárske dejiny na Slovensku - stav a problémy výskumu. In: Česko-slovenská historická ročenka 2006. Brno : Masarykova univerzita, 2006, s. 41-58.

JINDRA, Z. – SVÁTEK, F. – ŠTAIF, J.: Úvod do studia hospodárskych a sociálnych dejin I. Praha : Karolinum, 1997.

KOHÚTOVÁ, M. – VOZÁR, J.: Hospodárske dejiny Slovenska (1526 – 1848). Bratislava : Veda, 2006.

KAPLAN, K.: Československo v letech 1945-1948, I. časť, Praha, 1990.

KAPLAN, K.: Československo v letech 1948-1953, II. časť, Praha, 1991.

KAPLAN, K.: Československo v letech 1953-1966, III. časť Praha, 1992.

MYŠKA, M.: Problémy a metody hospodárskych dejin. Metodické problémy studia dejin sekundárneho sektoru. Ostrava : Ostravská univerzita, 2010 (2. vydanie).

RUPNIK, J.: Jiná Evropa. Praha : Prostor, 1990.

RYCHLÍK, J.: Česi a Slováci ve 20. století. Bratislava, 1998.

MIČKO, P.: Hospodárska situácia Slovenska v rokoch 1918 – 1945. Banská Bystrica, 2013.

MIČKO, P.: Hospodárska politika Slovenského štátu. Krakov, 2010.

HALLON, E.: Industrializácia Slovenska 1918-1938. Bratislava : VEDA, 1995.

PRŮCHA V. a kol. : Hospodárské a sociální dějiny Československa 1918 – 1992. 1. Díl období 1918 – 1945. Brno : Nakladatelství Doplněk, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 150 hodín

kombinované štúdium (S): 26 hodín,

príprava prezentácie: 24 hodín

vyhotovenie seminárnej práce: 100 hodín.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 34

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
32.35	26.47	11.76	17.65	5.88	2.94	2.94

Vyučujúci: prof. PhDr. Peter Mičko, PhD., doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-fil-016	Názov predmetu: Kresťanské myslenie vrcholného a neskorého stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti absolvujú priebežný písomný test a vypracujú odbornú esej v rozsahu 5 strán, ktorú odovzdajú na konci prednáškovej časti semestra. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Písomný test v 8. vyučovacom týždni: 40 % z celkového hodnotenia b) záverečné hodnotenie: Odborná esej: 60 % z celkového hodnotenia	
Výsledky vzdelávania: Študent hlbšie prenikne do dobového kontextu a vybraných problémov kresťanského myslenia v období vrcholného a neskorého stredoveku; je schopný formou eseje analyzovať a interpretovať jednotlivé problémy a dávať ich do vzájomných súvislostí.	
Stručná osnova predmetu: Problém viery a rozumu ako východisko scholastickej metódy. Kláštorné a katedrálne školy. Univerzita, jej vznik a princípy. Pauperistické hnutia a vznik žobravých reholí. Kontakty kresťanstva, islamu a judaizmu. Doktrínálne spory: chudoba, očisťec, reálna prítomnosť v eucharistii. Dominikáni a františkáni na európskych univerzitách. Tomizmus – vrchol stredovekej syntézy viery a rozumu. Skotizmus a ockhamizmus – rozklad syntézy.	
Odporúčaná literatúra: 1. FLOSS, P.: Cesty evropského myšlení 1. Architekti křesťanského středověkého vědení. Praha 2004. 2. GRANT, E.: God and Reason in the Middle Ages. Cambridge 2004. 3. HUNČAGA, G.: Dominikáni na ceste k intelektuálnym elitám vrcholného stredoveku. Krakow – Bratislava 2013. 4. KOBUSCH, T.: Filozofie vrcholného a pozdního středověku. Praha 2013 5. McINTYRE, A.: God, Philosophy, Universities. A Selective History of the Catholic Philosophical Tradition. Plymouth 2009.	

6. RUBIN, M. – SIMONS, W. (eds.): The Cambridge History of Christianity. Christianity in Western Europe c. 1100 – c. 1500. Cambridge 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho: kombinované štúdium: 26 hod.; príprava na vyučovanie: 26 hod; test: 30 hod.; štúdium literatúry: 48 hod.; esej: 20 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Cepko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-107	Názov predmetu: Kultúrne dedičstvo a pamiatková ochrana
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a všetkých súčastí priebežného a záverečného hodnotenia. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Vypracovanie anotácií na preštudovanú odbornú literatúru 0-20 bodov. b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie na základe priebežného hodnotenia a písomnej skúšky: spolu v hodnote 100 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent pozná základnú terminológiu z oblasti kultúry, kultúrneho dedičstva a pamiatkovej ochrany. Dokáže posúdiť a zhodnotiť tie prvky duchovnej a hmotnej kultúry, ktoré patria do kultúrneho dedičstva. Vie definovať kultúrne a pamiatkové hodnoty jednotlivých súčastí kultúrneho dedičstva a podmienky ich ochrany. Orientuje sa v dejinnom vývoji a v základných smeroch kultúrnej politiky európskych štátov. Rozumie kultúrnej infraštruktúre a systémom ochrany kultúrneho dedičstva. Pozná medzinárodné dokumenty a slovenské právne predpisy o ochrane kultúrneho dedičstva. Je schopný definovať hlavné teórie kultúry a ich využitie v kultúrnej histórii. Dokáže aplikovať teoretické a metodologické postupy kultúrnej histórie v historickom výskume a pri interpretácii dejinných udalostí. Vytvorí anotačné výstupy odbornej literatúry a prameňov. Nadobudnuté znalosti aplikuje pri absolvovaní písomného testu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Definície a teórie kultúry a ich využiteľnosť v historickom výskume a v kultúrnej histórii. 2. Teoretické a metodologické východiská historického výskumu kultúry a kultúrnej histórie. 3. Charakteristika kultúrneho dedičstva a kritéria hodnotenia prvkov duchovnej a materiálnej kultúry ako súčastí kultúrneho dedičstva. 4. Vývoj názorov na ochranu kultúrneho dedičstva v Európe a na Slovensku od najstarších čias do súčasnosti. 5. Kultúrna infraštruktúra a kultúrna politika, jej historický vývoj a súčasná prax. 6. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond Slovenska, jeho charakteristika, klasifikácia, výskum a obnova. 7. Medzinárodné dokumenty o ochrane kultúrneho dedičstva a legislatívne predpisy v slovenskom právnom poriadku.	

Odporúčaná literatúra:

BAKOŠ, Ján. Intelektuál & Pamiatka. Bratislava, 2004; BURKE, Peter. Co je kulturní historie? Praha, 2011; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Gutenberga k Diderotovi. Praha, 2009; BURKE, Peter. Společnost a vědění : Od Encyklopedie k Wikipedii. Praha, 2013; DVOŘÁK, Max. Katechizmus památkové péče. Praha, 2004; CIULISOVÁ, Ingrid. Historizmus a moderna v pamiatkovej ochrane. Bratislava, 2000; HORÁKOVÁ, Hana. Kultura jako všelék? Kritika soudobých přístupů. Praha, 2012; JAKSICOVÁ, Vlasta. Kultúra v dejinách, dejiny v kultúre : Moderna a slovenský intelektuál v siločiarach prvej polovice 20. storočia. Bratislava, 2012; OROSOVÁ, Martina. Konštituovanie špecializovanej štátnej správy v oblasti pamiatkovej starostlivosti po druhej svetovej vojne. In Verejná správa po roku 1945. Bratislava, 2013; OROSOVÁ, Martina. Legislatívna ochrana kultúrneho dedičstva v rokoch 1918 – 1939. In Muzeológia a kultúrne dedičstvo, 2013, č. 2; RIEGL, Alois. Moderní památková péče. Praha, 2003.; WAGNER, Václav. Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana. Praha, 2005.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hodín; samoštúdium: 82 hod., príprava podkladov na anotácie: 32 hod., spracovanie anotácií: 10 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Martina Orosová

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-lit-122	Názov predmetu: Literatúra, film a fotografia ako médiá kultúrnej pamäti postkomunistických krajín
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú na základe štúdia odbornej literatúry prezentáciu na zvolenú tému seminárnej práce a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 – 12 strán, ktorú odovzdajú po ukončení výučbovej časti semestra. Študent má v prípade hodnotenia FX právo na jednu opravnú verziu seminárnej práce. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa štandardnej klasifikačnej stupnice. Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: prezentácia na seminári: 0 – 20 bodov b) záverečné hodnotenie: seminárna práca: 0 – 80 bodov	
Výsledky vzdelávania: Študent je schopný porozumieť teoretickým konceptom kolektívnej a kultúrnej pamäti. Získané vstupné teoretické poznatky použije pri kritickej analýze odborných textov a jej výsledky dokáže štruktúrovanou formou sprostredkovať iným a argumentačne ich zdôvodniť. Nadobudnuté vedomosti využíva pri hodnotení a interpretácii funkcie médií pamäti. Fenomén médií pamäti je schopný vnímať v interdisciplinárnych súvislostiach. Dokáže rozpoznať relevantné zdroje výskumov pamäti, samostatne s nimi pracovať a aplikovať takto získané poznatky pri výskume k vybranej téme. Vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému.	
Stručná osnova predmetu: Základné teoretické koncepty pamäti. Historická pamäť. Sociálna pamäť. Kolektívna pamäť. Kolektívna identita. Politická pamäť, politická inštrumentalizácia spomienok. Spomínanie a zabúdanie. Kultúrna pamäť. Mediálnosť kultúrnej pamäti. História pamäti ako história médií. Mediá pamäti. Funkcia médií pamäti. Pamäť – identita – narácia. Intermediálnosť. Literatúra a kultúrna pamäť. Film a kultúrna pamäť. Fotografia a kultúrna pamäť. Literatúra, fotografia, film a trauma. Stredná Európa ako miesto pamäti. Projekt Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície.	
Odporúčaná literatúra:	

ASSMANN, A.: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha : Karolinum, 2018.

BURKE, P.: Co je kulturní historie? Praha : Dokořán, 2011.

ERLL, A.: Kollektives Gedächtnis und Erinnerungskulturen. 2. akt. und erw. Auflage. Stuttgart; Weimar : Metzler, 2011.

ERLL, A. – NÜNNING, A. (eds.): Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 2008.

HALBWACHS, M.: Kolektivní paměť. Praha : SLON, 2009.

HLAVAČKA, M. – MARÈS, A.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha : Historický ústav AV ČR, 2011.

HORSTKOTTE, Silke: Nachbilder: Fotografie und Gedächtnis in der deutschen Gegenwartsliteratur. Köln; Weimar : Böhlau, 2009.

KAŇUCH, M. (ed.): Film a kultúrna pamäť. Bratislava : Asociácia slovenských filmových klubov; Slovenský filmový ústav, 2014.

KILIANOVÁ, G. – KOWALSKÁ, E. – KREKOVIČOVÁ, E.: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava : Veda, 2009.

KOKLESOVÁ, B.: V tieni Tretej ríše. Oficiálne fotografie slovenského štátu. Bratislava : Slovart, 2009.

KRATOCHVIL, A. (ed.): Paměť a trauma pohledem humanitních věd : komentovaná antologie teoretických textů. Praha : Akropolis, 2015.

NÜNNING, A. (ed.): Lexikon teorie literatury a kultury. Brno : Host, 2006.

TRASKA, G. (Hg.): Geteilte Erinnerungen – Rozdělené vzpomínky – Rozdelené spomienky. Československo, spoluzitie, nacistická okupácia a vyhnanie nemeckých obyvateľov. Wien: mandelbaum verlag, 2017.

ZEMANÍKOVÁ, N. 2009. Búranie múrov. Podoby a premeny východného Nemecka v nemeckej próze po roku 1989. Banská Bystrica : FHV UMB, 2009.
<http://parallel-lives.eu/project/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

anglický alebo nemecký jazyk potrebný na štúdium odborných textov

Poznámky - časová záťaž študenta

celková časová záťaž 150 hodín, z toho:

kombinované štúdium: 26 hodín

príprava prezentácie: 24 hodín

analýza odborných textov: 45 hodín

príprava seminárnej práce: 55 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Nadežda Zemaníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-212	Názov predmetu: Miesta pamäti v moderných dejinách Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti analyzujú odborné texty k téme predmetu (0 - 10 bodov), pripravujú prezentáciu na tému svojej seminárnej práce (0 - 20 bodov) a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 - 15 strán (0 - 70 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za splnenie vyššie uvedených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: a) analýza odborných textov (0 - 10 bodov) b) prezentácia na seminári (0 - 20 bodov) c) seminárna práca (0 - 70 bodov)	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent získa prehľad o vývoji, hlavných trendoch a pojmoch v rámci kultúrnych dejín v Európe a na Slovensku so zreteľom na koncept pamäti a jej funkcie v spoločnosti. 2. Prehľbí a rozšíri si poznatky o vzniku a význame jednotlivých miest pamäti (osláv, názvov ulíc, pomníkov, symbolov a pod.) v hraniciach habsburskej monarchie, Uhorska a Československa. 3. Na základe získaných poznatkov o miestach pamäti a ich politickej inštrumentalizácii je schopný analyzovať a interpretovať odborné texty a pramene k danej téme a aplikovať ich vo svojej prezentácii a seminárnej práci. 4. Posúdi a hodnotí fenomén miest pamäti v širších súvislostiach a jeho význam nielen pre skúmané storočia, ale aj jeho dosah na súčasnú dobu. 5. Vytvorí prezentáciu a následne seminárnu prácu na vybrané miesto v pamäti v jeho blízkom okolí, regióne v rámci prezentovaných období.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do kultúrnych dejín, koncept kolektívnej pamäti a jej výskum (M. Halbwachs, J. Assmann, P. Burke, J. Le Goff). Vymedzenie vzťahu medzi historickou (kultúrnou) pamäťou a kolektívnou identitou, medzi históriou a pamäťou. Miesta pamäti a ich typológia (P. Nora, A. Assmannová). Symbolická politika v Rakúsko-Uhorsku a Československu – otázka inštrumentalizácie pamäti a formovania identity. Symbolické obsadenie verejného priestoru, akt pomenovania verejných priestranstiev. Štátne sviatky a pamätné dni. Kult hrdinov a martýrov, druhý (posmrtný) život	

osobností. Osobné sviatky hlavy štátu, jubilejné oslavy významných osobností. Pomníky a náhrobníky, pamätné stromy. Miléniové slávnosti a výstavy.

Odporúčaná literatúra:

ASSMANN, Jan: Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách staroveku. Praha: Prostor, 2001, s. 31-53.
ASSMANNOVÁ, Aleida: Prostory vzpomínání. Podoby a proměny kulturní paměti. Praha: Nakl. Karolinum, 2018.
BURKE, Peter: Variety kulturních dějín. Brno : CDK, 2006.
CSÁKY, Moritz - MANNOVÁ, Elena (eds.) Kolektívne identity v strednej Európe v období moderny. Bratislava 1999.
GOFF, Le Jacques: Paměť a dějiny. Praha: Argo, 2007.
HALBWACHS, Maurice: Kolektivní paměť. Praha: SLON, 2009.
HLAVAČKA, Milan a kol.: Paměť míst, událostí a osobností. Historie jako identita a manipulace. Praha: Historický ústav AV ČR, 2011.
HOJDA, Zdeněk – POKORNÝ, Jiří: Pomníky a zápomníky. Praha – Litomyšl: Paseka, 1996.
KILIANOVÁ, Gabriela, KOWALSKÁ, Eva, KREKOVIČOVÁ, Eva: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava: Veda, 2009.
KURHAJCOVÁ, Alica: Verejné oslavy a historická pamäť v Uhorsku (1867 - 1914). Banská Bystrica: Belianum UMB, 2015.
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid a kol.: "Vyjdeme v noci vo fakľovom sprievode a rozsvietime svet". Integrovaný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: HÚ SAV, 2012.
MACHO, Peter: Milan Rastislav Štefánik ako symbol. Bratislava: Veda, 2019.
MANNOVÁ, Elena: Minulosť ako supermarket : spôsoby reprezentácie a aktualizácie dejín Slovenska. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied: Veda, 2019.
MASLOWSKI, Nicolas - ŠUBRT, Jiří a kol.: Kolektivní paměť. K teoretickým otázkam. Praha: Karolinum, 2014.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 120 hodín z toho
kombinované štúdium: 26 hod. (0/2);
analýza odborného textu: 24 hod.;
príprava prezentácie: 10 hod.;
príprava seminárnej práce: 60 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-214	Názov predmetu: Migračné procesy a etnicita Slovenska v 20. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Prednáška Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Absolvovanie kontaktných hodín a záverečného hodnotenia, ktoré pozostáva zo záverečného písomného testu (0-50 bodov) a záverečnej ústnej skúšky (0-50 bodov). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získa za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %).	
b) záverečné hodnotenie: Záverečné hodnotenie pozostáva z: písomnej skúšky - testu (0 - 50 bodov), ústnej skúšky (0 – 50 bodov).	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. orientuje sa v chronologickom a tematickom členení problematiky migračných procesov Slovenska v 20. storočí a ich vplyvov na etnicitu krajiny a v pojmovom aparáte, ovláda príčiny a dôsledky migračných javov, ich špecifiká ako aj širší kontext problematiky, metodologický základ výskumu migrácie a etnickej histórii Slovenska. 2. je schopný primerane využívať odbornú literatúru, edície prameňov, encyklopedické zdroje a vyhľadávať informácie, 3. v základných problémoch dokáže posúdiť a hodnotiť príslušnú historiografiu, 4. aplikuje základy historikovej práce do schopnosti historickej analýzy, syntézy a interpretácie dejinných problémov a súvislostí.	
Stručná osnova predmetu: Etnika, etnické hranice, etnický priestor a etnický pohyb na Slovensku na konci 19. – začiatkom 20. storočia. Vystaňovalectvo zo Slovenska v kontexte európskej migrácie na prelome 19 – 20. storočia. Migračné a utečenecké javy na Slovensku v období 1. svetovej vojny. Etnicita Slovenska, zahraničná a vnútorná migrácia v medzivojnovom období (1919 – 1939). Nútená migrácia a transfery obyvateľstva v období 2. svetovej vojny a v povojnových rokoch 1945 – 1948. Politická emigrácia a židovská emigrácia zo Slovenska (1938 – 1948/49). Utečenecké vlny na Slovensko v 40. rokoch. Národnostná skladba obyvateľstva Slovenska v 2. polovici 20. storočia. Ilegálna	

emigrácia a vnútorná migrácia v 50. – 80. rokoch. Súčasná historiografia migračných procesov Slovenska a pramenná baza.

Odporúčaná literatúra:

BADE, K. J.: Evropa v pohybu. Evropské migrace dvou staletí. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

LIVI-BACCI, M.: Populace v evropské historii. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2003.

BOTÍK, J.: Etnická história Slovenska. Bratislava : LUČ, 2007.

TIŠLIAR, P.: Národnostná skladba Slovenska na konci 19. a v prvej polovici 20. storočia : etnická identita (identifikácia) z pohľadu oficiálnej štátnej štatistiky. In: Český lid, roč. 102, 2015, č. 3, s. 329-352.

ŠMIGEL, M. – TIŠLIAR, P. a i.: Migračné procesy Slovenska (1918 – 1948). Banská Bystrica : Belianum, 2015.

ŠMIGEL, M. - KRUŠKO, Š.: Opcia a presídlenie Rusínov do ZSSR (1945 - 1947). 2. dopl. a rozš. vyd. Bratislava: Goralinga, 2011.

ŠMIGEL, M.: Vraždy Židov na severovýchodnom Slovensku v roku 1945 - Kolbasovská tragédia. In: Holokaust ako historický a morálny problém v minulosti a v súčasnosti. Eds. M. Vrzgulová, D. Richterová. Bratislava : Dokumentačné stredisko holokaustu, Úrad vlády SR, 2008.

ŠPROCHA, B. – TIŠLIAR P.: 100 rokov obyvateľstva Slovenska: od vzniku Československa po súčasnosť. Bratislava : MKD – Centrum pre historickú demografiu a populačný vývoj Slovenska FF UK v Bratislave, 2018.

HRUBOŇ, A. – PECNÍKOVÁ, J. – RISTVEYOVÁ, K. – RYCHLÍK, J. – ŠMIGEL, M.: Migračné pohyby z krajín a medzi krajinami V4 v historickej perspektíve (vybrané problémy) : vysokoškolské učebné texty. Banská Bystrica : Belianum, 2017.

Obyvateľstvo Slovenska 1945 – 2000. Ed. B. Vaňo. Bratislava : INFOSTAT, 2001.

ŠPROCHA, B. – MAJO, J.: Storočie populačného vývoja Slovenska I.: demografické procesy. Bratislava : INFOSTAT, 2016.

Povojnové migrácie a výmena obyvateľstva medzi Československom a Maďarskom. Eds. Z. Sápsová, Š. Šutaj. Prešov : Universum - EU, 2010.

Tóth, A. – Novotný, L. – Stehlík, M.: Národnostní menšiny v Československu 1918–1938. Od státu národního ke státu národnostnímu? Praha : Univerzita Karlova, 2012.

Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. - 1. pol. 20. storočia). Bratislava : MKD, 2017.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková záťaž študenta: 150 hodín

Kombinované štúdium (prednášky, konzultácie): 30 hodín

Príprava na záverečnú písomnú skúšku: 60 hodín

Príprava na záverečnú ústnu skúšku: 60 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.02.2022

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-215	Názov predmetu: Moderné trendy vo výučbe dejepisu
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študent sa počas semestra bude pripravovať na semináre, vypracuje referát na určenú tému, ktorý predloží na seminári vo forme kolokvia a spracuje záverečnú seminárnu prácu. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Počas semestra sa bude hodnotiť priebežne nasledujúcim spôsobom: študent sa bude pripravovať na semináre, za to a za aktivitu na nich obdrží max. 30 bodov, ďalej sa bude hodnotiť vypracovanie a prednesenie referátu na seminári, za čo dostane max. 30 bodov a za napísanie záverečnej seminárnej práce k aplikácii nových edukačných postupov na svoju tému dostane ďalších max. 40 bodov hodnotenia. b) záverečné hodnotenie: Bude tvoriť 40% celkového hodnotenia – za napísanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce.	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent sa hlbšie oboznámi s novými trendami v súčasnej didaktike dejepisu (histórie), ako aj v oblasti popularizácie histórie, na ktorú inšpiratívne pôsobia jednak nové poznatky historických vied a jednak nové zistenia a postupy z oblasti pedagogiky a psychológie. 2. Osvojí si pojmy, ktoré používajú súčasné sociálne a pedagogické vedy, aby precíznejšie a hlbšie poznal spoločenské procesy (vrátane historických) – identita, pamäť, symbol, mnemotop, mýtus, obraz (autoobraz, heteroobraz), tradent, stereotyp, pseudoveda, hoax, kognitívna disonancia. 3. Dokáže s týmito pojmami pracovať pri historickej a didaktickej príprave na vyučovaciu jednotku. 4. Dokáže efektívne vyhľadávať, používať, overovať inovatívne metódy a postupy dejepisnej výučby v spektre rôznych didaktických médií. 5. Vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, ako aj zavádzajúce informácie a hodnotenia zo sféry pseudovedeckej histórie a šírenia hoaxov.	
Stručná osnova predmetu: Inovatívne vyučovacie metódy a vyučovacie postupy, modely popularizácie histórie. Netradičné spôsoby a prostriedky výučby. Moderné teórie a koncepcie v rôznych štátoch Európy. Didakticko-metodická analýza na príklade vybraných tém. Dejiny a náboženstvo z pohľadu didaktiky dejepisu.	

Regionálne dejiny a vyučba mimo školu. Problematika výchovného pôsobenia v dejepisnom vyučovaní. Práca s mýtmi, stereotypmi, hoaxami v dejepisnom vyučovaní s dôrazom na kritické uvažovanie a argumentáciu.

Odporúčaná literatúra:

- HAVLŮJOVÁ, Hana – NAJBERT, Jaroslav a kol.: Paměť a projektové vyučování v dějepise. Praha, 2014
- HUDECOVÁ, Dagmar: Jak modernizovat výuku dějepisu. Výchovné a vzdělávací strategie v dějepisném vyučování. Úvaly u Prahy, 2007
- JOVANKOVIČ, S.: Dejepis v pedagogických dokumentoch a vyučovaní. Bratislava, 2012
- JURKOVIČ, M. - ČAVOJOVÁ, V. - BREZINA, I. (eds.): Prečo ľudia veria nezmyslom. Bratislava, 2019
- KMEŤ, M.: História a dejepis (Vybrané kapitoly z didaktiky dejepisu). Žilina, 2018
- KOPAL, Petr (ed.): Film a dějiny 2. Adolf Hitler a ti druzí – filmové obrazy zla. Praha, 2009.
- KRATOCHVÍL, Viliam: Metafora stromu ako model didaktiky dejepisu k predpokladom výučby. Bratislava, 2019.
- KREKOVIČ, Eduard – MANNOVÁ, Elena – KREKOVIČOVÁ, Eva (eds.): Mýty naše slovenské. Bratislava, 2005.
- MÄRC, Josef a kol.: Dějepisné výzvy meziodborovým vztahům. Ústí nad Labem, 2010.
- VYBÍRAL, Zbyněk: Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci. Praha, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

150 hodín, z toho: kombinované štúdium (P): 26 hod; samoštúdium: 64 hod., príprava na referát a seminárnu prácu 60 hodín

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-113	Názov predmetu: Propedeutika diplomovej práce
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Študenti v priebehu semestra pripravujú projekt záverečnej práce a logický rámec budúcej záverečnej práce (ZP). Súčasťou pripraveného materiálu je objasnenie doterajšieho stavu spracovania témy, vymedzenie vlastného cieľa výskumu a návrh štruktúry a celkovej kompozície ZP. Kredity budú pridelené len v prípade, že študenti získajú minimálne 65 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: Bibliografická analýza stavu spracovania témy: 0 - 50 bodov, Vyhotovenie logického rámca záverečnej práce: 0 - 50 bodov.	
Výsledky vzdelávania: Študent 1. získa vedomosť o povinnej metodike, technikách práce historika a formálnej úprave záverečnej práce. 2. získa vedomosť o požiadavkách kladených na úpravu (štruktúra) úvodu, záveru ZP a jadra ZP. 3. získa praktické vedomosti aplikované z teórie o úprave bibliografických odkazov a citácií.	
Stručná osnova predmetu: Rozbor etáp výskumu. Tvorba logického rámca záverečnej práce. Formulácia cieľov (hypotéz) a záverov výskumu. Práca s prameňom a literatúrou. Periodizácia a štrukturalizácia predmetu výskumu. Zostavovanie bibliografických odkazov a citácií. Formálna úprava záverečnej práce.	
Odporúčaná literatúra: KAHN, N. B. 2001. Jak efektívne studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001. KATUŠČÁK, D. 1998. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava, 1998.	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský jazyk	
Poznámky - časová záťaž študenta Časová záťaž študenta: 150 hodín	

kombinované štúdium (S): 26 hodín Bibliografická analýza stavu spracovania témy: 74 hodín Stanovenie logického rámca záverečnej práce: 50 hodín						
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 32						
A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
43.75	18.75	25.0	9.38	3.13	0.0	0.0
Vyučujúci: doc. PhDr. Marek Syrný, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 04.12.2021						
Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-112	Názov predmetu: Sociálne dejiny Slovenska
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: V priebehu semestra študenti analyzujú pramene a/alebo odborné texty k téme predmetu (0 - 30 bodov), aktívne sa zapájajú do vyučovacieho procesu (0 - 20 bodov) a vypracujú seminárnu prácu v rozsahu 10 - 15 strán (0 - 50 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94%), B (93 – 87%), C (86 – 80%), D (79 – 73%), E (72 – 65%). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov.	
a) priebežné hodnotenie: a) aktívna účasť na seminároch (0 - 20 bodov); b) analýza prameňov a/alebo odborných textov (0 - 30 bodov); c) seminárna práca (0 - 50 bodov).	
b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia.	
Výsledky vzdelávania: 1. Študent získa prehľad o vývoji a problematike štúdia sociálnych dejín v stredoeurópskej a slovenskej historiografii (trendy, metódy, pojmy). 2. Prehľbí a rozšíri si poznatky o vývoji spoločnosti na území Slovenska v historických etapách (16. – 20. storočie) s prihliadnutím na širší stredoeurópsky kontext. 3. Je schopný objasniť príčiny sociálnej stratifikácie na pozadí historických období a dobových fenoménov a charakterizovať jednotlivé sociálne skupiny na základe ich typických sociálnych, kultúrnych a mentálnych znakov (spoločenské správanie, životný štýl, každodenný život a pod.). 4. Nadobudnuté poznatky aplikuje pri analýze, syntéze a interpretácii vybraných prameňov (resp. odborných textov) z oblasti sociálnych dejín. 5. Posúdi a hodnotí úroveň súčasného poznania a stav historického výskumu sociálnych dejín na Slovensku a v európskom kontexte. 6. Vytvorí seminárnu prácu na vybranú tému zo sociálnych dejín (16. - 20. storočie).	
Stručná osnova predmetu: Úvod do sociálnych dejín a nové trendy v historiografii. Sociálna štruktúra v ranonovovekej spoločnosti a vzťahy medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Uhorská šľachta a jej premeny od stredoveku do konca raného novoveku. Poddanstvo a jeho vývoj v Uhorsku. Vývoj miest a mestskej spoločnosti v ranom novoveku. Centralizácia štátnej moci a sociálne reformy v Uhorsku	

v druhej polovici 18. storočia. Vývoj sociálnej štruktúry spoločnosti Uhorska v prvej polovici 19. storočia. Prechod od stavovskej spoločnosti k občianskej (sociálne zmeny, sociálna modernizácia). Sociálna situácia na dedine a v mestách na území Slovenska v druhej polovici 19. a na začiatku 20. storočia. Modernizačný proces v medzivojnovom Československu a sociálna štruktúra. Radikálna deformácia sociálnej skladby slovenskej spoločnosti po roku 1948. Zmeny životného štýlu. Od roku 1989 k súčasnej sociálnej stratifikácii.

Odporúčaná literatúra:

- BURKE, Peter: Lidová kultúra v raně novověké Evropě. Praha : Argo, 2005.
 DUDEKOVÁ, Gabriela et al.: Na ceste k modernej žene. Kapitoly z dejín rodových vzťahov na Slovensku. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2011.
 DÜLMEN, Richard van: Kultúra a každodenný život v raném novověku /16 – 18. století/. 3 zv. Praha : Argo, 1999, 2006.
 FERENČUHOVÁ, Bohumila – ZEMKO, Milan (ed.): V medzivojnovom Československu 1918-1938. Bratislava : Veda, 2012.
 KILIÁNOVÁ, Gabriela – KOWALSKÁ, Eva – KREKOVIČOVÁ, Eva: My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: HÚ SAV – Ústav etnológie SAV, 2009.
 KOHÚTOVÁ, Mária – VOZÁR, Jozef: Hospodárske dejiny Slovenska (1526–1848). Bratislava : Veda, 2006.
 KOVÁČ, Dušan a kol.: Na začiatku storočia 1901 1914. Bratislava : Veda, 2004.
 KOVÁČ, Dušan a kol.: Prvá svetová vojna 1914-1918: Slovensko v 20. storočí, 2. zv. Bratislava : Veda, 2008.
 KOVÁČ, Dušan a kol.: Spoločnosť na Slovensku v dlhom 19. storočí. Bratislava: Historický ústav SAV - Veda, 2015.
 MANNOVÁ, Elena (ed.): Meštianstvo a občianska spoločnosť na Slovensku 1900 – 1989. Bratislava, 1998.
 MÉŠÁROŠ, Július: Zložitě hľadanie pravdy o slovenských dejinách. Bratislava, 2004.
 PODRIMAVSKÝ, Milan et al.: Dejiny Slovenska II., III. Bratislava : Veda, 1987, 1992.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta: 150 hodín z toho:
 kombinované štúdium: 26 hod. (0/2);
 samoštúdium: 24 hod.;
 analýza prameňov a/alebo odborných textov: 40 hod.;
 seminárna práca: 60 hod.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)
32.43	40.54	10.81	2.7	0.0	0.0	13.51

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD., Mgr. Patrik Kunec, PhD., Mgr. Alica Kurhajcová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-211	Názov predmetu: Symbolické a historické prvky pri kultivovaní pamäti v 19. storočí
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: SK Počas semestra sa bude študent pripravovať na semináre a bude hodnotený za aktivitu na seminároch (max. 41 bodov), vypracuje referát na určenú tému (max. 24 bodov), ktorý prednesie na seminári a spracuje a obháji záverečnú seminárnu prácu (max. 35 bodov). Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 z a) priebežné hodnotenie: Priebežne sa bude hodnotiť: aktivita, pripravenosť študenta na každý seminár, úroveň obsahu a prezentovania jeho referátu. b) záverečné hodnotenie: Záverečná seminárna práca (max. 35 bodov).	
Výsledky vzdelávania: SK 1. Kurz sa nezameria na osvojenie si faktov, ktoré prezentuje tradičná tzv. udalostná história, ale na získanie vedomostí prostredníctvom antropologických a semantických postupov a na základe multiperspektívneho prístupu. 2. Študenti budú vedení k analýze abstraktných symbolických stránok života a a historickej pamäti v kontexte s okolitými kultúrami, čo im umožní poznať menej viditeľné, no podstatné podstatné stránky národnostných a občianskotvorných procesov v 19. storočí. 3. Študenti si vytvoria plnší, štrukturovanejší a menej konvenčný obraz utvárania národnej identity Slovákov (a okolitých národov), ujasnia si vitalitu i limy moderného nacionalizmu, ako aj špecifické črty vývoja slovenskej spoločnosti, ktoré deterrminovali jej historickú pamäť a mentalitu po celé 20. storočie.	
Stručná osnova predmetu: SK 1. Pojem moderná národná identita. Faktory a nástroje jej utvárania a upevňovania. 2. Premeny historiografie - utváranie národných historiografií a pretváranie historickej pamäti. Historizmus ako nástroj národnej emancipácie. 3. Historické koncepcie slovenských dejín v 19. storočí - medzi uhrofilskou koncepciou a koncepciou tisícročného útlaku. 4. Veľká Morava a jej pozdvihnutie	

na národný symbol. 5. Národné symboly, špecifická zložka symbolov. Teoretické vymedzenie symbolov a národných symbolov, funkcie, podoby, štruktúra, determinanty. 6. Tvorcovia, nositelia a prijímatelia symbolov. Symboly a stereotypy, oslavy, mýty. 7. Historické a prírodné symboly. Intímne chápanie vlastnej krajiny. 8. Osobnosti ako symboly a ich oslavy. 9. Ľudová kultúra versus vysoká kultúra v úsilí o vlastné symboly. 10. História a prítomnosť heraldických symbolov a hymnických piesní. 11. Úloha štátu a politickej moci pri formovaní historickej pamäti a sveta národných symbolov. Ich marginalizácia. 12. Radikálna zmena v pamäti a symbolike po roku 1918.

Odporúčaná literatúra:

SK

-HLAVAČKA, M. - MARES, A.: Paměť míst, udalosti, osobnosti. Praha: Historický ústav, 2011. - HOJDA, Z. - POKORNÝ, J.: Pomníky a zapomínky. Praha: Paseka, 1996 - HOLLÝ, K.: Negácia udalostnej histórie a historický optimizmus: historická ideológia S. H. Vajanského. In: Historický časopis, 57, 2009, č. 2, s. 243 - 270. - KILIÁNOVÁ, G. - KOWALSKÁ, E. - KREKOVIČOVÁ, E. (ed.): My a tí druhí v modernej spoločnosti. Bratislava: Veda, 2009. - KUŠNIRÁKOVÁ, I. a kol.: "Vyjdeme v noci vo fackovom sprievode a rozsvietime svet". Integrovaný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava: Historický ústav SAV, 2012. - MACHO, P.: Koncepcia historicko-politickej individuality Slovenska v kontexte štátoprávných hnutí národov habsburskej monarchie v 60. rokoch 19. storočia. In: Historické štúdie, 35, 1994, s. 23 - 48. - Mýty naše slovenské. Zost. E. Krekovič - E. Mannová - E. Krekovičová. Bratislava, 2013. - ŠKVARNA, D.: Cesta moderných slovenských dejín. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2007. - ŠKVARNA, D.: Začiatky moderných slovenských symbolov. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2004.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

SK

Časová záťaž študenta v kurze je 150 hodín: 1. účasť a aktivita na seminároch predstavuje 39 hodín, 2. samoštúdium zaberá 30 hodín, 3. vypracovanie referátu a jeho prezentácia 35 hodín, 4. spracovanie a obhájenie záverečnej seminárnej práce 46 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: prof. PhDr. Dušan Škvarna, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-231	Názov predmetu: Zrod kresťanstva a formovanie kresťanskej kultúry v neskorej antike a včasnom stredoveku
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Celkové hodnotenie absolvovaného kurzu sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: 1. aktívna účasť na seminárnych hodinách (0 – 50 bodov), 2. príprava seminárnej práce (0 – 40 bodov), 3. prezentácia a obhajoba seminárnej práce (0 – 10 bodov). b) záverečné hodnotenie: Len priebežné hodnotenie.	
Výsledky vzdelávania: Absolvent kurzu: 1. použije najnovšiu domácu aj zahraničnú odbornú literatúru a pramenné edície, 2. je schopný analyzovať historické, kultúrne a ideologické fenomény v príslušnom historickom období a ich dopad na vývoj kresťanstva v období neskorej antiky a včasného stredoveku, 3. aplikuje metodológiu historickej vedy na oblasť dejín kresťanstva, 4. posúdi a hodnotí odbornú historickú produkciu, 5. vytvorí samostatnú prácu skúmajúcu zvolený problém a prezentáciu, v ktorej predstaví a obháji základné postuláty svojho výskumu.	
Stručná osnova predmetu: 1. Stav výskumu dejín kresťanstva v neskorej antike a včasnom stredoveku (historiografia, bibliografia, terminológia). 2. Christianizácia rímskeho sveta. 3. Zrod a rané formy kresťanského mníšstva. 4. Patristika a zbožnosť raných kresťanov. 5. Špecifiká írskoho (keltského) kresťanstva vo včasnom stredoveku. 6. Conversio gentum a christianizácia vo včasnom stredoveku. 7. Byzantské kresťanstvo vo včasnom stredoveku. 8. Mníšsky život a rehole na Západe i Východe vo včasnom stredoveku. 9. Karolovské reformy západnej cirkvi a západného kresťanstva.	

10. Boh stredoveku.

Odporúčaná literatúra:

1. BROWN, P.: Autorita a posvätné : Aspekty christianizace římského světa. Brno : CDK, 1999.
2. BROWN, P.: The Rise of Western Christendom : Triumph and Diversity AD 200-1000. Oxford : Blackwell Publishers, 1996.
3. HANUŠ, J.: Pozvání ke studiu církevních dějin. Brno : CDK,1999.
4. KOŽIAK, R.: Conversio gentum a christianizácia vo včasnóm stredoveku. In: Ružomerský historický zborník. Tomus I. Ed. P. Zmátlo. Ružomberok : Filozofická fakulta KU, 2007, s. 83-106.
5. KOŽIAK, R.: Írski a anglosaskí mnísi, misijná prax a kresťanská kultúra vo včasnóm stredoveku. In: Acta historica Neosoliensia. Tomus 6. Banská Bystrica : FHV UMB, 2003, s. 158-178.
6. KOŽIAK, R. – NEMEŠ, J.: Pro praefatione alebo niekoľko poznámok k výskumu cirkevných dejín. In: Pohanstvo a kresťanstvo. Bratislava : Chronos, 2004, s. 9-13.
7. MATĚJEK, M. a kol.: Benediktini ve středověku. Třebíč : Amaprint - Kerndl, s.r.o., 2011.
8. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 1. The emergence of the Catholic tradition (100-600). Chicago : University of Chicago Press, 1971.
9. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 2. The spirit of Eastern Christendom (600-1700). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. PELIKAN, J.: The Christian Tradition : A History of the Development of Doctrine. Vol. 3. The growth of medieval theology (600-1300). Chicago : University of Chicago Press, 1978.
10. Rehole a kláštory v stredoveku. Ed. R. Koziak, V. Múcska. Bratislava : Chronos, 2002.
11. Rané kresťanství : Počátky a vývoj cirkve do roku 600. Ed. I. Hazlett. Brno : CDK, 2009.
12. ŘÍČAN, R.-MOLNÁR, A.: Dvanáct století církevních dějin. Praha : Kalich, 2008.
13. SUCHÁNEK, D.-DRŠKA, V.: Církevní dějiny : Antika a středověk. Praha : Grada, 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hod., z toho:

kombinované štúdium (S): 26 hod. (0/2);

samoštúdium (lektúra odbornej literatúry): 54 hod.;

príprava seminárnej práce: 30 hod.;

príprava prezentácie a obhajoby seminárnej práce: 40 hod.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: PhDr. Rastislav Koziak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-217	Názov predmetu: Základy archivistiky a archívna prax
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Podmienkou na absolvovanie predmetu je realizácia odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici s váhou 50 % a absolvovanie záverečnej kolokviálnej skúšky s váhou 50%. Kredity sú pridelené len v prípade získania minimálne 65 bodov. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Absolvovanie odbornej praxe v Štátnom archíve v Banskej Bystrici v rozsahu 26 hodín, ktorej súčasťou je aj realizácia kontaktných vyučovacích hodín. b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia (50 %) a záverečnej kolokviálnej skúšky (50 %).	
Výsledky vzdelávania: Študent sa oboznámi s odbornými činnosťami štátneho archívu v oblasti predarchívnej starostlivosti, evidencie archívneho dedičstva, ochrany archívnych dokumentov, evidencie pečatí a pečatidiel, spracovávania a sprístupňovania archívnych fondov a zbierok. Naučí sa orientovať v odbornej archívnej terminológii, naučí sa základné odborné postupy pri spracovávaní archívnych fondov a zbierok, naučí sa identifikovať a popisovať archívne dokumenty a historické mapy. Aplikuje svoje znalosti jazyka prameňa pri práci s historickým textom. Získa tiež celkový prehľad o všetkých štátnych archívoch SR a o ich archívnych fondoch a zbierkach.	
Stručná osnova predmetu: Teoretická príprava: základné zákony v oblasti archívniectva a predarchívnej starostlivosti, stručná charakteristika odborných činností archívu a archivára, vymedzenie odborných pojmov, základné postupy pri ochrane archívnych dokumentov, evidencia pečatí a pečatidiel, metodika spracovávania a sprístupňovania archívnych dokumentov, tvorba archívnych pomôcok. Praktická časť: aktívna účasť na spracovávaní a sprístupňovaní vytipovaných archívnych fondov a zbierok, tvorba podkladov k vypracovávaniu archívnych pomôcok.	
Odporúčaná literatúra: Príručka archivára. PF Servis spol. s r. o. 1999.	

Slovníček archivní terminologie. (Zost.) František Roubík, Antonín Haas , Josef Kollmann, Zdeněk Fiala. Praha, 1953.
 SULITKOVÁ L. et al.: Archivnictví a spisová služba Archivní teorie a metodika. Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyňe Ústí nad Labem, 2015.
 Ochrana sprístupňovanie a využívanie archívnych dokumentov. Archívna správa MV SR: Bratislava, 1988.
 Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch I. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1962.
 Štátny archív v Banskej Bystrici. Sprievodca po archívnych fondoch II. Slovenská archívna správa: Bratislava, 1969.
 Odborné časopisy: Slovenská archivistika, Sborník archivních prací, Archivní časopis

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský jazyk.

Poznámky - časová záťaž študenta

150 hodín, z toho:

Kombinované štúdium (P, S, K): 30 hodín

samoštúdium: 115 hodín

aktualizácia informácií, práca s legislatívou: 3 hodiny

príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: 2 hodiny

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. Mgr. Imrich Nagy, PhD., PhDr. Monika Nagyová

Dátum poslednej zmeny: 28.11.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-216	Názov predmetu: Základy múzejnej pedagogiky
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: B (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 5	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: - aktívna účasť na hodinách - záverečný písomný test Aktívna účasť na hodinách je predpokladom k možnosti písať záverečný písomný test, ktorého úspešnosť musí byť minimálne 65%. Študent má právo na jeden opravný termín. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 - 94 %), B (93 - 87 %), C (86 - 80 %), D (79 - 73 %), E (72 - 65 %).	
b) záverečné hodnotenie: Záverečný písomný test - 100%.	
Výsledky vzdelávania: Študent: 1. si osvojí základné poznatky z muzeopedagogiky a jej disciplín, 2. dokáže kriticky analyzovať a komparovať možnosti a limity rôznych koncepcií, stratégií a metód muzeopedagogiky, 3. konštruktívne hodnotí a vyberá techniky práce múzejného pedagóga, 4. vie identifikovať relevantné problémy a špecifiká tematiky, 5. dokáže realizovať syntetizujúcu odbornú a metodickú, teoretickú a praktickú prípravu na prácu s viacerými kategóriami návštevníkov múzeí.	
Stručná osnova predmetu: Úvod do muzeopedagogiky. História muzeopedagogických úvah. Členenie a špecifiká múzejnej pedagogiky. Múzejná didaktika. Exkurzné vyučovanie a múzeá. Rozvoj múzejnej edukácie. Moderné muzeopedagogické snahy. Tvorivé dielne a výstavná činnosť. Informácia a muzeálna komunikácia. Muzeálne programy a komunikácia. Inštitucionalizácia svetových muzeopedagogických snáh. Múzeum ako inštitúcia celoživotného vzdelávania.	
Odporúčaná literatúra: BENEŠ, J.: Muzejní prezentace. Praha 1981. BRABCOVÁ, A. (ed.): Brána muzea otevřená. Průvodce na cestě muzea k lidem a lidí do muzea. Náchod 2003. JŮVA, V.: Dětské muzeum: Edukační fenomén pro 21. století. Brno 2004.	

SOKOLOVÁ, K.: Galerijná pedagogika – stručný nárys jej vývoja, teórie a praxe. Banská Bystrica 2010.
WAIDACHER, F.: Príručka všeobecnej muzeológie. Bratislava 1999.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta
celkovo: 150 hod., z toho:
kombinované štúdium (P, S, K): 30 hod.
príprava podkladových materiálov: 120 hod.

Hodnotenie predmetov
Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Marek Symý, PhD., prof. PhDr. Peter Mičko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-103	Názov predmetu: Základy paleografie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Seminár Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia 26 Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na seminároch a všetkých častiach priebežného hodnotenia, spolu s hodnotou 0 - 50 bodov. Záverečná skúška (čítanie rukopisného prameňa) s hodnotou 0 - 50 bodov. Hodnotenie sa uskutočňuje podľa klasifikačnej stupnice: A (100 – 94 %), B (93 – 87 %), C (86 – 80 %), D (79 – 73 %), E (72 – 65 %). Kredity sa pridelia študentovi, ktorý získal za plnenie určených podmienok minimálne 65 zo 100 bodov. a) priebežné hodnotenie: Aktívna účasť na seminároch (čítanie a transkripčia rukopisov) s ohodnotením 0 - 20 bodov. Prepis dvoch rukopisných prameňov v priebehu semestra s ohodnotením 0 – 30 bodov. b) záverečné hodnotenie: Na základe priebežného hodnotenia a záverečnej skúšky.	
Výsledky vzdelávania: Po absolvovaní seminára je študent schopný čítať paleograficky menej náročné rukopisy z obdobia vrcholného a neskorého stredoveku, a raného novoveku. Nadobudnuté zručnosti študent aplikuje pri datovaní a interpretovaní archívnych needovaných prameňov, pričom dokáže porozumieť ich obsahu.	
Stručná osnova predmetu: Základy latinskej paleografie obdobia stredoveku a raného novoveku. Druhy písma z hľadiska periodizácie. Ligatúry a spôsoby skracovania slov. Čítanie archívnych prameňov s dôrazom na administratívne a súdne písomnosti. Transliterácia, transkripčia a edičné pravidlá. Preklad a interpretácia vybraných archívnych prameňov.	
Odporúčaná literatúra: HLEDÍKOVÁ, Zdeňka - KAŠPAR, Jaroslav - EBELOVÁ, Ivana: Paleografická čítanka. Textová časť/Ukážky. Praha : Karolinum, 2008. HÚŠČAVA, Alexander: Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava : Slovenská akadémia vied a umení, 1951. LEHOTSKÁ, Darina: Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava : Univerzita Komenského, 1982.	

MALINIÁK, Pavol: K pôsobeniu Jána Kružíča na hrade Čabrad' (nástup do funkcie, uzákonenie pôvodu a prvé kontakty s osmanskou stranou). In: Acta historica Neosoliensia. tom. 16, vol. 1-2, 2013, s. 205-223.

MALINIÁK, Pavol: Svedecké výpovede obyvateľov Ľupčianskeho panstva ako prameň k dejinám regiónu v neskorom stredoveku. In: Krajina, história a tradície čipkárskych obcí Horehronia. Banská Bystrica : Ústav vedy a výskumu UMB, 2007, s. 197-209.

NOVÁK, Jozef et al.: Paleografická čítanka. Martin : Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2001.

PÁTKOVÁ, Hana: Cvičení z pozdně středověké paleografie. Praha : Scriptorium, 2007.

ŠEDIVÝ, Juraj - PÁTKOVÁ, Hana (eds.): Vocabularium parvum scripturae latinae. Bratislava - Praha : Latin Palaeography Network - Central and Eastern Europe, 2008.

ŠŤOVÍČEK, Ivan et al.: Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti. Praha : Archivní správa MV ČR, 2002.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Celková časová záťaž študenta: 120 hodín.

Kontaktné hodiny - kombinované štúdium (S): 26 hodín.

Čítanie a prepis prameňov počas priebežného hodnotenia: 34 hodín.

Príprava na záverečnú skúšku: 60 hodín.

Hodnotenie predmetov

Nový predmet

A	B	C	D	E	FX(0)	FX(1)	n
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Vyučujúci: doc. PhDr. Pavol Maliniak, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.12.2021

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Vysoká škola: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	
Fakulta: Filozofická fakulta	
Kód predmetu: 2d-his-120	Názov predmetu: Štátna skúška Diplomová práca s obhajobou
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: Typ predmetu: A (A - povinný, B - povinne voliteľný, C - výberový) Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: za obdobie štúdia Metóda štúdia: kombinovaná	
Počet kreditov: 20	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 4..	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: 1. získať minimálne 100 kreditov, 2. vyhotoviť magisterskú prácu v termíne určenom v harmonograme aktuálneho akademického roka pre príslušný termín realizácie štátnej skúšky. Práca musí spĺňať parametre a požiadavky určené Smernicou č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici. 3. v oponentskom konaní získať minimálne jeden odporúčajúci posudok, 4. úspešná obhajoba magisterskej práce.	
b) záverečné hodnotenie: Štátna skúška pozostáva z kolokviálnej obhajoby magisterskej práce. Komisia pre štátne skúšky komplexne hodnotí kvalitu záverečnej práce na základe posudkov a študentovu obhajobu práce. Obhajoba magisterskej práce je realizovaná formou kolokvia, otázky sú formulované v podobe širšie koncipovaného problému súvisiaceho s magisterskou prácou. Študent má pri obhajobe práce preukázať komplexnosť vedomostí a kompetencií získaných štúdiom, schopnosť tvorivo myslieť a riešiť konkrétne problémy teórie a praxe študijného odboru. Podmienky získania hodnotenia A až E: hodnotí sa úroveň spracovania magisterskej práce podľa hodnotiacich kritérií a schopnosti študenta obhájiť výsledky svojho výskumu. Kritéria hodnotenia magisterskej práce: aktuálnosť riešenej témy, voľba cieľa a logický rámec práce, naplnenie stanoveného cieľa a jeho výsledok, proporionalita zvolenej štruktúry a celková kompozícia práce, úroveň zvládnutia problematiky (heuristika), znalosť a zvládnutie postupov, techník a metód práce v odbore, miera pôvodnosti, originalita a celková úroveň spracovania práce, celkové výsledky práce a možnosť jej využitia v praxi.	
Výsledky vzdelávania: Absolvovaním štátnej skúšky s obhajobou magisterskej práce študent: 1. nadobudne • poznatky z riešenej problematiky magisterskej práce, • skúsenosti pri využívaní postupov, techník a metód práce v odbore, 2. je schopný • získavať teoretické a praktické poznatky a používať ich, • zhromažďovať, interpretovať, spracovať informačné zdroje a prezentovať vedomosti o problematike, teórii a odbornej terminológii, • porozumieť základným kontextom riešeného problému, formulovať predbežné hypotézy a závery, overovať výsledky výskumu a zhodnotiť prínos svojho výskumu, 3. využívať • relevantné odborné zdroje a identifikovať významné myšlienky v kontexte riešenej problematiky, • teoretické poznatky z riešenej problematiky v praktických diagnostických a odborných aplikáciách, • získané vedomosti z odboru pri	

vysvetľovaní riešeného problému v pragmatických súvislostiach, • zásady bibliografickej a citačnej normy, 4. dokáže • analyzovať riešenú tému v logickej štruktúre a zostaviť odôvodnenú osnovu, • koncipovať a overovať postupy a využívať techniky a metódy práce v odbore pri riešení problému, tieto overovať a skúsenosti interpretovať, • logicky a kriticky narábať s teoretickým zázemím riešenej problematiky v kontextovom poznaní a využiť ich v odbornej komunikácii pri argumentácii a obhajobe vlastného pohľadu na riešenú problematiku, • tvorivo pracovať v študijnom odbore, v ktorom absolvoval študijný program, 5. vytvorí • konzistentný odborný text, ktorý obsahuje tvorivé spracovanie relevantných odborných zdrojov, originálne vlastné myšlienky a úsudky, zohľadňujúce príslušné spoločenské, vedecké a etické problémy, a návrh riešenia spracovávanej problematiky.

Stručná osnova predmetu:

1. vyhotovenie rešerše k téme magisterskej práce, 2. vyhotovenie rešerše archívnych fondov, 3. zhodnotenie relevantnosti pramennej základne, 4. kritická analýza a interpretácia faktov minulosti, 5. absolvovanie stanovených konzultácií, 6. vyhotovenie prvej verzie magisterskej práce, 7. vyhotovenie druhej verzie magisterskej práce.

Odporúčaná literatúra:

KAHN, N. B.: Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi. Praha, 2001.
 KATUŠČÁK, D.: Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava, 1998.
 MEŠKO, D. – KATUŠČÁK, D.: Akademická príručka. 2. dopl. vydanie. Martin 2005.
 KIMLIČKA, Š.: Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ a elektronické zdroje. Bratislava, 2002.
 Smernica č.12/2011 o záverečných, rigorózných a habilitačných prácach na UMB v Banskej Bystrici.
 Ďalšia literatúra podľa zamerania magisterskej práce a odporúčania vedúceho práce.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky - časová záťaž študenta

Časová záťaž študenta 600 hodín, z toho:
 Konzultácie: 40 hodín
 Samoštúdium: 280 hodín
 Spracovanie magisterskej práce a príprava obhajoby: 280 hodín

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	B	C	D	E	FX(1)
42.11	10.53	21.05	21.05	5.26	0.0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 04.02.2016

Schválil: doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.